

Hymenolepis nana

Epidemiologie en cyclus

Hymenolepis nana, de dwerglintworm, is kosmopoliet en waarschijnlijk de meest voorkomende lintworm bij de mens. De prevalentie is het hoogst bij kinderen in warmere landen (1, 2, 4). In een recente survey in de VSA bij een populatie met hoge prevalentie aan intestinale parasieten werd een prevalentie van 5,3% gerapporteerd (3). In deze survey was *H. nana* de tweede meest voorkomende worm na *Trichuris trichiura* met een prevalentie van 20,4%. In België wordt *H. nana* regelmatig aangetroffen als importpathologie onder meer bij (adoptie-) kinderen. De besmetting gebeurt via de inname van eieren van mens tot mens of uitzonderlijk via accidentele inname van besmette kevers. *H. nana* is de kleinste van de humane lintwormen (2.5 tot 4 mm). In tegenstelling tot *Taenia* spp. worden er geen vrije proglottiden teruggevonden. De eieren verlaten de proglottiden in de darm. De vrije oncosferen migreren naar de wand van de dunne darm om nadien weer te keren naar het darmlumen als cysticercoïde larven en er zich verder te ontwikkelen tot volwassen wormen. Deze wormen bezitten vier zuignappen en een kroon met 20 tot 30 haken (2, 4). *H. nana*, zoals *Enterobius vermicularis* en *Strongyloides stercoralis*, is auto-infectieus. Dit verklaart dat bij kinderen een continue en vrij massieve infectie kan voorkomen, welke weliswaar over het algemeen vrij goed verdragen wordt. Alhoewel *H. nana* eveneens voorkomt bij muizen zal de cyclus zich doorgaans uitsluitend bij de mens zonder tussengastheer (muizen, insecten en kevers) voltrekken.

Een verwante soort is *Hymenolepis diminuta*, parasiet van ratten en muizen en occasioneel ook van de mens.

Diagnose

De diagnose wordt gesteld door het vinden van typische kleurloze eieren (30-50 μ) in de stoelgang. De hexacanth oncosfeer (met drie paren haakjes) is omgeven door een embryofoor die twee polaire elementen bevat van waaruit vier tot acht filamenten vertrekken. Het geheel is omgeven door een dunne externe schaal. De grotere (60 tot 85 μ) en geelbruin gekleurde eieren van *H. diminuta* vertonen deze polaire filamenten niet (1, 2, 4).

Behandeling

Behandeling is mogelijk met niclosamide of praziquantel.

1. Ash LR & Orihel TC. 1999. Intestinal Helminths. p. 1421-1435. In Murray PR *et al.* (ed.), Manual of clinical Microbiology, American Society for Microbiology, Washington DC.
2. Beaver PC, Jung RC & Cupp EW. 1984. Clinical Parasitology, 9TH Edition. Lea & Febiger, Philadelphia.
3. Cartwright CP. 1999. Utility of multiple-stool-specimen ova and parasite examinations in a high-prevalence setting. Journal of Clinical Microbiology, 37, 2408-2411.
4. Vandepitte J. 1988. Helminthologie Médicale, Université de Kinshasa. Acco, Leuven.

M. Lontie